

PLEKKEN VOL INSPIRATIE!

Ook voor schoolkinderen zijn er in het Jaar van de Historische Buitenplaats speciale activiteiten. Samen met Kunst Centraal ontwikkelt Landschap Erfgoed Utrecht een project voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs, dat zich vooral richt op de historische tuinen van buitenplaatsen. In het project maken leerlingen kennis met het bestaan van buitenplaatsen en de geschiedenis ervan. Het hoogtepunt van het project is een bezoek aan een buitenplaats in hun eigen omgeving, waardoor ze zelf ervaren dat de geschiedenis heel dichtbij is.

Netwerken Rijke mensen gingen in de zomer naar hun buitenplaats om 'vakantie te vieren'. Maar men zat daar beslist niet alleen maar een beetje te luiëren. Tijdens de lange 'zomervakantie' gingen de buitenplaatsbewoners geregeld bij elkaar op bezoek. Logeerpartijen die soms weken konden duren waren geen uitzondering. Door de vele bezoeken onderhield men de contacten met andere belangrijke mensen, die ook op hun buitenplaats vertoefden. Men was dus eigenlijk permanent aan het netwerken. Zoals men dit tegenwoordig doet door een zakenrelatie een dure lunch, een plaats in de skybox bij een voetbalwedstrijd of een partijtje golf aan te bieden. Het was dus van belang om met de eigen rijkdom en goede smaak te pronken. Allereerst met het prachtige huis, met daarbij een al even mooie tuin, waar men met de gasten in kon wandelen. Verder was het noodzakelijk dat het huis ook mooi was ingericht met bijzondere meubels. Indrukwekkende schilderijen en (tuin)beelden hoorden daarbij. Ook was het leuk om de gasten te vermaken met concerten of toneelvoeringen.

Er werd, kortom, door de buitenplaatsbewoners heel wat geld uitgegeven aan kunstenaars zoals schilders, -ook voor behangselschilderijen-, beeldhouwers, muzikanten en toneelspelers, en ambachtslieden zoals (tuin)architecten, meubelmakers en tapijtwevers. Veel kunstwerken maar ook muziekstukken zijn speciaal voor bepaalde buitenplaatsen gemaakt. Soms werd een dichter ingehuurd om een lofdicht op de tuin te schrijven. De buitenplaatsbewoners waren ware mecenasen.

Niet verwonderlijk dat mensen die op bezoek kwamen, niet alleen onder de indruk kwamen van al dat moois, maar ook zelf geïnspireerd raakten om uiting te geven aan hun bewondering.

De afbeeldingen zijn van wikimedia commons. Afkomstig van het Album Amicorum – dit is een voorloper van het liber amicorum, wordt ook vertaald als 'vriendenboek' – van Michael van Meer, een luitenant uit Hamburg. Het album loopt van 1613 tot 1648. Het kasteel is getekend door een Engelse graaf, de wandelaars zijn van de hand van Louis Philippe, prins van de Paltz.

Liber amicorum Een liber amicorum (letterlijke vertaling uit het latijn: Vriendenboek) is een soort gastenboek dat wel op buitenplaatsen werd gebruikt. Gasten konden hierin schrijven (een gedicht of lijfspreuk of gewoon een bedankje voor de heerlijke logeerpartij), een tekening maken (van de buitenplaats of de tuin, hun eigen kasteel; of hun familiewapen), of op een andere manier hun waardering voor het landgoed laten blijken. Ook vind je er wel handtekeningen van -toentertijd- beroemde personen in terug.

Inspiratie In het project leren de kinderen wat 'inspiratie' is en denken zij na over wat hen zelf inspireert. In de tuin van de buitenplaats doen ze allerlei kijk-, voel- en luisteropdrachtjes die hen helpen de omgeving goed in zich op te nemen, zodat ze, net als de kunstenaar vroeger, al zwerfend over het landgoed geïnspireerd kunnen raken. Terug op school werken zij hun ideeën uit door een bladzijde te maken voor het liber amicorum van de klas. Het liber amicorum wordt als dat mogelijk is tentoongesteld in de buitenplaats of anders in de plaatselijke bibliotheek.